

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas uzruna lata atjaunotnes desmit gadu svinības 2003.gada 5.martā Latvijas Nacionālajā operā

Ekselences,

Dāmas un kungi,

Vēlos sveikt Latvijas Banku šajā jubilejā un pateikties par zelta latu, ko esmu šeit saņēmusi. Tas ir dārgs simbols mums visiem latviešiem. Es atceros, kā manu vecāku paaudze, kas aizgāja trimdā ar to mazumiņu, ko viņi varēja sev līdzīgu paņemt pie rokas, centās aizvest sev līdzīgu kādu brīvās Latvijas pieclatnieku, kura tautumeitas profils, mūsu Milda, kļuva trimdā par saistību ar to otru, tautā familiāri, bet sirsnīgi dēvēto Mildu, kas stāv Brīvības pieminekļa galā. Tā bija brīvās Latvijas simbols. Es atceros, kā bēgļu nometnēs invalīdi, kas tika apmācīti rotu kalšanā, lai glābtu viņus no depresijas, izveidoja saktas, izgriezta šo profilu, un dāmas nēsāja šīs pieclatnieku saktas kā latviskās pazīšanās zīmi. Man tāda ir saglabāta no tiem laikiem, un es ļoti priecājos par šo jauno atjaunotās Latvijas jau desmit gadu garumā eksistējošā simbola turpinātību, šodien saņemot un pie tam zeltā, kas pierāda to, ka lats ir atdzimis un lats ir nostiprinājies. Mēs varam tikai vēlēties, kaut katram Latvijas iedzīvotājam vairāk šādu latu būtu kabatā, un es domāju, ka tas tagad būs nākotnes uzdevums.

Lata atjaunošana ir nozīmīgs solis, kas apstiprina mūsu neatkarības atgūšanas neatgriezeniskumu. Bija taču gadu desmitiem plānots, lai viss būtu iesaistīts vienā centralizētā Padomju Savienības tautsaimniecībā un lai nebūtu iespējams pārgriezt šo nabassaiti, un jebkurai no agrākās savienības daļām ekonomiski arī atgūt savu neatkarību. Savas valūtas atjaunošana bija signāls, ka Latvija nopietni ņem savu neatkarību, ka viņa ir spējīga to nostiprināt un ir spējīga arī to saimnieciski balstīt. Es gribētu kā prezidente izteikt pateicību tā laika atbildīgajām personām – Godmaņa kungam, Kehra kungam, Repšes kungam, kas stāvēja klāt pie lata atdzimšanas šūpuļa un kas gādāja, lai šī valūta patiešām reāli Latvijā tiktu ieviesta. Es domāju, pateicība ir jāizsaka mums visiem valsts vārdā Latvijas Bankai, tās toreizējam vadītājam Repšes kungam, tās tagadējam vadītājam Rimšēviča kungam, kas ir bijis klāt arī visos šajos procesos, par ļoti gudru, tālredzīgu un atbildīgu šīs iestādes vadību, par visā pasaulē atdzītu un apbrīnotu mūsu spēju savu valūtu nostiprināt, turēt stabilu un paturēt to tik stabilu tik ilgu laiku.

Mēs pašlaik stāvam uz jauna vēstures posma sliekšņa, un ar laiku šī mūsu iemīļotā valūta tiks apmainīta ar mūsu Eiropas kopējo eiro. Bet lata simboliskā vērtība paliks mūsu atmiņās un ne tikai atmiņās, jo ir jāatgādina, ka arī Eiropā būs katrai valstij iespējams savu nacionālo simboliku viena pusē uz šīs valūtas monētāzīmēm paturēt. Tātad saite ar mūsu pagātņi paliks arī nākotnē. Un noslēgumā novēlu Latvijas Bankai nākotnē darboties tikpat sekmīgi, tikpat spoži, kā viņa darījusi šos desmit gadus, un tiešām novēlu, lai visai valstij turpinātu labklājību, un mums visiem, ne tikai prezidentam, būtu jo vairāk šādu latu, kurus mēs varētu krāt savās kabatās, savos maciņos un savos bankas kontos. Lai Latvijai veicas un lai Latvijas Bankai veicas!